

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 2440

гр. Бургас, 12.10.2022 г.

**ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС, IV ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в закрито заседание на дванадесети октомври през две хиляди
двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Недялка П. Пенева

Членове: Даниела Д. Михова
Александър Д. Муртев

като разгледа докладваното от Александър Д. Муртев Въззивно частно
гражданско дело № 20222100501639 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.274, вр.чл.413, ал.2 ГПК и е образувано
е по частната жалба на "Сити Кеш" ООД с ЕИК 202531869, против
разпореждане № 10241 от 02.09.2022 г. по ч.гр.д.5614/2021 г. по описа на
Районен съд Бургас, в частта в която е отхвърлено заявлението на частния
жалбоподател за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение
по чл.410 ГПК и изпълнителен лист срещу длъжника Х. Ж. П. с ЕГН
***** от ***, за следните вземания по договор за паричен заем №
577364/03.10.2021 г., сключен със „Сити Кеш“ ООД - 70,91 лв - договорна
(възнаградителна) лихва за периода 03.10.2021г. до 03.03.2022г. и 59, 20 лв. -
законна лихва за забава за периода от 01.01.2022г. до 01.08.2022г.

Посочва се, че в обжалваното разпореждане заповедният съд е приел, че
договорът е недействителен и следва да се присъди чистата стойност на
договора за кредит без да е сезиран с искане за обявяване недействителност
на договора. Сочи се, че ако счита, че е налице противоречие със закона или с
добрите нрави, или е налице неравноправна клауза в договор с потребител,
заповедният съд е в правомощието си да не издаде исканата заповед, но не и
сам да обявява нищожността на договора в хода на заповедното
производство. Относно претендираната възнаградителна лихва се твърди, че
процесният договор е съобразен със ЗПК и с изискването на чл.19, ал.4 ЗПК,
тъй като размерът на ГПР е 47,71%. Излагат се съображения, че лихвите при
небанковите финансови институции са по-високи с оглед риска, който
поемат да отпуснат финансов ресурс на кредитополучатели, които не могат да
получат такъв от банките поради различни съображения, водещи до ниска
кредитоспособност, поради което меродавна следва да е пазарната цена на
кредитите в сектора, а не законната лихва. Сочи се, че след като
законодателят е определил максимален размер на ГПР, в който е включена и
възнаградителната лихва, с това е определил и максималния размер на
лихвата. Цитира се съдебна практика в посочения смисъл. Претендира се
въззивният съд да отмени обжалваното разпореждане и да постанови
издаване на заповед за изпълнение по отношение на претендираните сума за
възнаградителна лихва и за обезщетение за забава. Претендират се съдебни
разноски, вкл.юрисконсултско възнаграждение в размер на 120 лв.

Частната жалба е подадена от легитимирано лице, против акт на съда, подлежащ на обжалване, в законовия срок, поради което съдът я намира за допустима. Разгледана по същество, съдът намира частната жалба за основателна и доказана.

Производството пред Районен съд Бургас е образувано по подаденото заявление по чл.410 ГПК от частния жалбоподател, срещу длъжника Х. Ж. П. с ЕГН *****, за следните вземания по договор за паричен заем № 577364/03.10.2021 г., сключен със „Сити Кеш“ ООД: 1321.70 лв - главница; 70,91 лв - договорна (възнаградителна) лихва за периода 03.10.2021г. – 03.03.2022г.; 354,09 лв – договорна неустойка за периода 03.10.2021г. до 03.03.2022г.; 59,20 лв - обезщетение за забава за периода от 01.01.2022г. – 01.08.2022г.; 102,50 лв – неустойка за забава за периода от 01.02.2022г. до изплащане на задължението; разходи за събиране на вземането поради забава в плащането – 135 лв; и законна лихва от датата на подаване на заявлението до изплащане на задължението. В заявлението е посочено, че се претендират съдебни разноски за заплатена държавна такса от 26.43 лв. и юрисконсултско възнаграждение в размер на 260 лв.

Посочено е, че вземанията на заявителя произтичат от Договор за паричен заем № 577364, сключен на 03.10.2021 г. между „Сити кеш“ ООД и длъжника П.. Изложени са твърдения за сключен между заявителя „Сити кеш“ ООД и длъжника Договор за паричен заем за сумата от 600 лв, срещу задължението на длъжника като кредитополучател да върне заема на 5 бр. месечни погасителни вноски. Посочено е, че страните за се договорили за заплащане на възнаградителна лихва в общ размер от 70,91 лв; на неустойка в размер на 354,09 лв, дължима при непредоставяне на поне едно от обезпеченията, посочени в договора, както и на неустойка за забава. Изложени са твърдения, че длъжникът не е заплатил нито една погасителна вноска по договора, както и не е изпълнил задължението си да предостави обезпечение на кредита, поради което се претендират невърнатата главница, възнаградителна лихва, договорна неустойка, законна лихва за забава, неустойка за забава и разходи за събиране на вземането поради забава, всичко – 1321.70 лв. Към заявлението са приложени Договор за паричен заем № 577364/03.10.2021 г., сключен между „Сити кеш“ ООД и длъжника Х. Ж. П., от който е видно, че дружеството е предоставило на длъжника заем в размер на 600 лв при договорена лихва в размер на 40,05% и ГПР в размер на 48,11%, който заем е платим на договорени 5 равни погасителни месечни вноски от по 205 лв, съгласно погасителен план и падеж на всяка вноска - 3-то число на месеца.

По заявлението е издадена Заповед № 2690/02.09.2022 г., за следните суми: 600 лв - главница; законна лихва върху главницата от 600 лв, считано от датата на подаване на заявлението – 31.08.2022г., и 34.70 лв - съдебни разноски съразмерно с уважената част от заявлението.

С обжалваното разпореждане е отхвърлено заявлението за възнаградителна лихва, договорна неустойка, законна лихва за забава, неустойка за забава, разходи за събиране на вземането поради забава в плащането, както и за разноски над сумата от 34.70 лв до пълния претендиран размер от 286.43лв.

Първоинстанционният съд е изложил съображения, че уговореното в т.6 от договора задължение за осигуряване на обезпечение на заема чрез поръчителство на трети лица или на банкова гаранция, е нищожна клауза, тъй като накърнява добрите нрави. По отношение на възнаградителната лихва е прието, че също е нищожна поради противоречие с добрите нрави, тъй като надвишава трикратния размер на законната лихва. По отношение разходите за събиране на вземането е изложил съображения, че претенцията се основава на уговорка, която е в противоречие с чл.10а, ал.2 от ЗПК и не следва да бъдат присъждани. Съдът не е изложил съображения защо заявлението следва да бъде отхвърлено в частта на претендираното обезщетение за забава.

В настоящото производство Разпореждането на БРС се обжалва частично – само по отношение на възнаградителната лихва и обезщетението за забава. Съдът намира обжалваното разпореждане за допустимо, но за неправилно в обжалваните части.

Съгласно чл.411, ал.2, т.2 и т.3 ГПК съдът не издава заповед за изпълнение, когато искането е в противоречие със закона или с добрите нрави или се основава на неравноправна клауза в договор, сключен с потребител или е налице обоснована вероятност за това.

Настоящият състав не споделя мотивите на районния съд касаещи нищожността на договорената възнаградителна лихва в размер на 40,05%, поради противоречие с добрите нрави. Съобразно разпоредбата на чл.19, ал.4 ЗПК, ГПР не може да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения; нищожни са клаузите, надвишаващи този размер. Законът не въвежда изискване или ограничение досежно размера на възнаградителната лихва. Съобразно посоченото в Решение №378 от 18.05.2006 г. на ВКС по гр. д. № 315/2005 г., II г. о., няма пречка страните да уговорят възнаградителна лихва (чл. 240, ал. 2 ЗЗД) над размера на законната лихва и тяхната свобода на договаряне не е ограничена от разпоредбата на чл.10, ал.2 ЗЗД. По действащото българско право максималният размер на договорната лихва (възнаградителна или компенсаторна) е ограничен единствено от чл.9 ЗЗД, съгласно който страните могат свободно да определят съдържанието на договора, доколкото то не противоречи на добрите нрави. Следователно не е налице ограничение в размера на възнаградителната лихва, която страните могат да уговорят в полза на кредитора, поради което не е налице и противоречие с добрите нрави, досежно възнаградителна лихва в размер на 40.05%, след като формално ГПР е в законовите рамки – 50%. Поради това уговорката, касаеща размера на договорната лихва не е нищожна. Същата следва да се присъди, в размер на 70,91 лв за периода 03.10.2021г. до 03.03.2022г., съгласно погасителния план в договора. По изложените съображения съдът намира, че длъжникът П. дължи заплащане на уговорените и начислени суми за възнаградителна лихва.

Съдът не споделя изводите на първоинстанционния съд и досежно дължимостта на обезщетението за забава за периода от 01.01.2022г. до 01.08.2022г. Заповедното производство по чл.410 ГПК е едностранно. Съгласно чл.410, ал.2 ГПК, заявлението трябва да отговаря на изискванията на чл.127, ал.1 и 3 и чл.128, т.1 и 2 ГПК. В това производство не се изисква представяне на доказателства за дължимостта на вземането /с изключение на хипотезата на чл.410, ал.3 ГПК/, поради което в това производство съдът преценява дължимостта на вземането само на база твърденията на заявителя в заявлението. Доказването на претенцията се извършва в исковото производство по чл.422 ГПК. В случая заявителят твърди изпадане на длъжника в забава, поради което претендира обезщетение за забава от този момент. Дължимостта на обезщетение за забава е предвидена в чл.79 ЗЗД и чл.86 ЗЗД. Доказването на конкретния размер на обезщетението за забава следва да се извърши в исковото производство при подаване на възражение от страна на длъжника в законовия срок, или в случаите по чл.415, ал.1, т.2 ГПК. Поради несъвпадането на изводите на двете инстанции, разпореждането на БРС следва да бъде отменено в обжалваните части и вместо това следва да се постанови издаване на заповед за изпълнение за сумата 70,91 лв - възнаградителна договорна лихва и за сумата 59,20 лв - обезщетение за забава.

За заповедното производство се дължат разноси в полза на заявителя в размер на 7.52 лв., съобразно отменената част.

За настоящото производство на жалбоподателя се следват съдебни разноси в размер на общо 65 лв – 15 лв за заплатена държавна така и 50 лв юрисконсултско възнаграждение, съгласно чл.78, ал.8 ГПК и чл.26 от НАРЕДБА за заплащането на правната помощ.

По така изложените съображения, Бургаският окръжен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ разпореждане № 10241 от 02.09.2022 г. по ч.гр.д.5614/2022 г. по описа на Районен съд Бургас, с което е отхвърлено заявлението на "Сити Кеш" ООД с ЕИК 202531869, за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК и изпълнителен лист срещу длъжника Х. Ж. П. с ЕГН ***** от ***, за следните вземания по договор за паричен заем № 577364/03.10.2021 г., сключен със „Сити Кеш“ ООД, а именно: 70,91 лв - договорна (възнаградителна) лихва за периода 03.10.2021г. до 03.03.2022г. и 59,20 лв. - законна лихва за забава за периода от 01.01.2022г. до 01.08.2022г. и вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ДА СЕ ИЗДАДЕ Заповед за изпълнение в полза на "Сити Кеш" ЕАД с ЕИК 202531869, против длъжника Х. Ж. П. с ЕГН ***** от ***, за следните вземания по договор за паричен заем № 577364/03.10.2021 г., сключен със „Сити Кеш“ ООД: 70,91 лв – договорна (възнаградителна) лихва за периода 03.10.2021г. до 03.03.2022г., и 59,20 лв. - обезщетение за забава за периода от 01.01.2022г. до 01.08.2022г., както и за сумата от 7, 52 лв. – разноски преди заповедния съд, както и сумата от 65 лв – разноски за въззивното производство.

ДЕЛОТО да се изпрати на БРС за издаване на заповед за изпълнение.
Определението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____